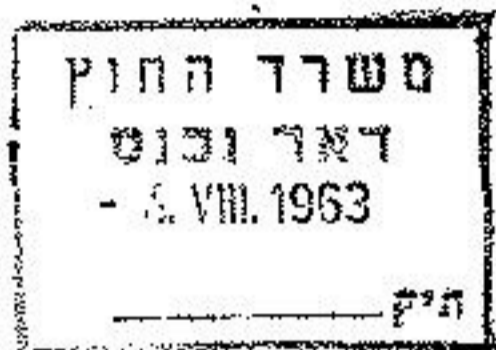

357.4 - חס

2

אדיס אבנה, ז' באב תשכ"ג
28.7.63

לכבוד
מר משה קול,
מנהל המחלקה לעליית הנוער,
הסוכנות היהודית,
ת.ד. 92,
ירושלים.

מר קול הנכבד,

אני מתיחס לטכתנך בענין הפלאשים, אשר דק
עתה בתפנית להשיב עליו בגלל העומס הרב של העבודה בזמן
הופידה ואחריה. אתך הסליחה.

בחודש אפריל נקר כאן פרופ' בנטוויץ וטפל
במישריו בענין עזרה רפואית לכפרי הפלאשים ובארגון יחידות
חינוך מקצועי עבורם. מאמציו הוכתרו בהצלחה; הנפיות בעזרה
הרפואית נפתרו ולפי שעה מתקדמת העבודה בכיוון הרצוי. בשטח
החינוך המקצועי טרם חלה תזוזה משמית, אך נראה שבמדה והפעולה
תיעשה במהירות וברצינות הדרושה נוכל לגצל את ההזדמנות שניתנה
לנו בעקבות השיחות החיוניות שנהל פרופ' בנטוויץ באדיס אבנה.

שאלת הפלאשים היתה ועודנה בעיה מסובכת הדרושה
גישה זהירה ומחושבת. כידוע לך, שבטי הפלאשים הנם חקלאים
החיים באיזור נוצרי ועובדים אדמה חכורה. מעמדם הנו עדין
בגלל יחס בלתי אוהד של כפרי הסביבה ויחסיהם עם בעלי הקרקעות.
עם זאת, אין מצבם שונה בהרבה ממצב יתר חקלאי הסביבה הסובלים
אף הם מדלות, עוני ונזרות.

כל בסיון להטיב מצבם של הפלאשים, עזרה רפואית,
חינוכית וכיו"ב, מבליט ייחודם וגורם לקנאת שכניהם. באיזור
בו חיים הפלאשים, אין סודות; כל בקור של שליח מ'שראל מתפרסם
מיד, כל עזרה המוגשת להם הופכת לשיחת היום בסביבה. שלטונות
המקום, בדומה למצב הפורר בכל מחוזות אחרים, רגישים לשנויים
באוכלוסיה הרב-גונית וחדודים חששות לפרוץ סכסוכים ומריבות.
מאידך, השמועות המגיעות לארץ על דכוי ורדיפות - אם בכונות,
אינן משקפות את כל האמת, כי היחסים בין בעלי הקרקעות קיימים
באיזור הפלאשים כמו בכל מקום אחר. מובן שכאשר נוצרת ההרגשה
שהלק מן האוכלוסיה בהנה מסיוע הבתון לו בלבד, המחיתות המסורתיות
מקבלת הוקף מחדש.

אין זה אוטר שהמצב האנוביקטיבי פותר את עם ישראל מדאגה לשבט, הרואה עצמו בין ראשוני הפזורה והשומר על מושגי היהדות. לצערנו, הובטיונות לסייע לפלאשים בעשו עד עתה בדרך שסבלה מהעדר תכנון והתחשבות בנסיבות. אין גם למעט ברצון הפלאשים לברוח מחייהם הקשים, ובחוסר ידיעתם את המציאות הסדיגית בארצם ובפירותיהם האפשריות בישראל.

המציאות באחיופיה היא שהפלאשים החוזרים מישראל מסרבים או אינם יכולים לשוב לכפריהם ולחדש את חייהם הקשים אשר שהותם בארץ. גיצול הפלאשים החוזרים ע"י שבגירות ישראל והטומתים הסכביים אינו בא בחשבון אלא כפתרון חלקי בלבד מטאת הסיבה הפשוטה של חוסר מקומות עבודה. סכנת הטיסיון מדחפת בעיקר על ראשיהם של יושבי הכפרים, וזאת בגלל מצבם החומרי החמור. החוזרים מישראל, מאידך, עוזבים בדרך כלל את הכפר ונבאים לחפש עבודה בארץ.

ה"עבודה" שנעשתה על-ידי שליחי המחלקה התורנית זרעה מלח על פצעים : בתעוררו תקוות שוא ללא אפשרות הגשמה של עליה המובנית לארץ; מפעל החינוך התמוטט כנבין קלפים ורק הביא להתנגשות גלויה עם הסביבה העוינת. ההתלהבות והזנרנות של השליחים הביאו למפח גפם שקשה לתאר; בהרסו מסורת ואורת חיים מבלי שתמצא מסגרת חדשה הפותרת בעיותיהם.

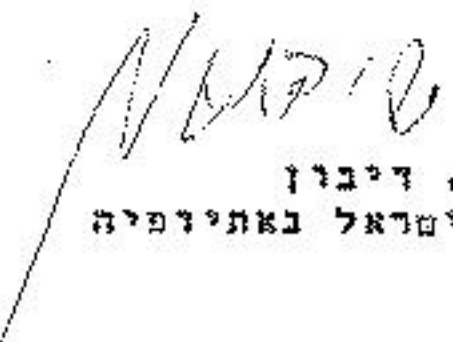
הדרך לעזור לפלאשים היא תוך התחשבות כבדת ראש במציאות ובנסיבות. התעמולה המופצת ביניהם חייבת להטען על פשטימם מעשים ובונים ומתמידים. אמנם נכון הוא שהקיסר גילה עד כה גישה חיובית לנקשותינו השונות ואף התערב אישית על ידי הוראות לביצוע התכנית הרפואית והחינוכית שנתקלה בהתנגדות המושל המקומי. עם זאת, אין להסיק מכך שהדרך תהיה חלקה, כי מהחלטת הקיסר ועד הביצוע המרחק רב.

קיימת עתה תכנית להקים ועדה שתורכב מהסוכנות, משרד החוץ ועוד, אשר עליה יהיה לדון ולהחליט על מדיניות אחידה, ולתאם את המאמצים הספורדיים. ועדה זו תצטרך לכוון את פעילות הגורמים השונים המעוניינים בסעד לפלאשים בדרך סבירה ויעילה. פרופ' בנטוויץ הבקיא במצב כאן ישחתף אף הוא בעבודת הועדה. השגירות תעקוב בעירבות אחד הדיונים ותיעץ במידת הצורך.

ל. כ. י.

למרות העדיפות של הגעיה הפלאשית, התערבנו מספר פעמים במישרין אצל שר הבריאות, שר החצר ואחרים אולם עלינו לשקול היטב בכל מקרה ומקרה האם שטר התערבותנו לא יצא בהפסדו. אנו מזכירים להתערב גם בעתיד, אך תוך התחשבות בנסיבות ובמגאי שיהיו סיכויים סבירים להצלחה.

ב ג ר כ ה,

ס. דיבון
שגריר ישראל באתיונפיה

נספח
בינתיים הגיע דוד צפרוני, בחור צעיר שעליו הטיל האורט לברר סיכויי הקמת מרכזי הדגנת בין הפלאשים.

עג

הפתק: מא"פ (2)
מש"ב (4)